

Prilog 1.

Prava i slobode predviđeni u Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i u njezinim protokolima se izravno primjenjuju u Bosni i Hercegovini.

Sve osobe na teritoriju Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i slobode iz stavka 2. ovog članka, što uključuje¹:

- a) Pravo na život.
- b) Pravo osoba da ne budu podvrgnute mučenju, niti nečovječnom ili ponižavajućem tretmanu ili kazni.
- c) Pravo osoba da ne budu držane u ropstvu ili potčinjenosti ili na prisilnom ili obveznom radu.
- d) Pravo na osobnu slobodu i sigurnost.
- e) Pravo na pravično saslušanje u građanskim i kaznenim stvarima i druga prava u svezi sa kaznenim postupkom.
- f) Pravo na privatni i obiteljski život, dom i prepisku.
- g) Slobodu misli, savjesti i vjere.
- h) Slobodu izražavanja.
- i) Slobodu mirnog okupljanja i slobodu udruživanja s drugim.
- j) Pravo na brak i zasnivanje obitelji.
- k) Pravo na imovinu.
- l) Pravo na obrazovanje.
- m) Pravo na slobodu kretanja i prebivalište.

Uživanje prava i sloboda, predviđenih u ovom članku ili u međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu I. ovog ustava, osigurano je svim osobama u Bosni i Hercegovini **bez diskriminacije** po bilo kojoj osnovi kao što su spol, rasa, boja, jezik, vjera, političko i drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, povezanost sa nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.²

¹ Članak II/3. Ustava Bosne i Hercegovine

² Članak II/4. Ustava Bosne i Hercegovine

Prilog 2.

Ustavni sud može razmatrati apelaciju samo:

ako su protiv pobijane presude, odnosno odluke koja se njome pobija, iscrpljeni svi učinkoviti pravni lijekovi mogući po zakonu i ako se podnese u roku od 60 dana od dana kada je podnositelj apelacije primio odluku o posljednjem učinkovitom pravnom lijeku kojeg je koristio.

Kada se može obratiti Ustavnom sudu.

Ustavni sud „ima apelacijsku nadležnost za pitanja ... koja se pojave na osnovi presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini“.

Tko može podnijeti apelaciju.

Na temelju Ustava Bosne i Hercegovine, podnositelj zahtjeva može biti fizička ili pravna osoba. Nije nužno da podnositelj apelacije bude državljanin Bosne i Hercegovine.

Kako podnijeti apelaciju.

Apelacija treba biti dostavljena Ustavnom sudu izravno, ili može biti poslana poštom na adresu Ustavnoga suda. Apelacija se podnosi obvezno na posebnom formularu dostupnom u Ustavnom sudu ili na web-stranici Ustavnoga suda. Formular čini sastavni dio ovih pravila. Apelacija se obvezno podnosi u tekstu koji je elektronički ili mehanografski obrađen.

Podnositelj apelacije može sam izložiti vlastiti predmet, ili može izabrati osobu koja će ga zastupati pred Ustavnim sudom. U tom slučaju podnositelj apelacije treba angažirati odvjetnika koji će izložiti njegov slučaj. Zastupnik je dužan predložiti ovlast na temelju koje zastupa apelanta.

Elektronička pošta, pismena dostavljena putem telefaksa, te brzoprijavni upućeni Ustavnom sudu ne smatraju se podnescima kojima se pokreće ustavnosudski postupak, odnosno kojima se predlaže pokretanje ustavnosudskog postupka, osim ukoliko se dostavljaju na zahtjev Ustavnoga suda, ili kada to odobri Ustavni sud.

Kada ne treba podnositi apelaciju.

Apelacija treba biti podnesena Ustavnom sudu u roku od 60 dana od dana kada ste primili posljednju presudu ili odluku. Neophodno je i da podnositelj apelacije iscrpi sva pravna sredstva koja su mu na raspolaganju prije obraćanja Ustavnom sudu. To znači da, ako još uvijek ima mogućnosti da se obrati nekom drugom tijelu ili sudu na razini države ili entiteta, potrebno je to uraditi. Međutim, potrebno je da obraćanje tom tijelu ili sudu bude efektivno. Ukoliko apelant smatra da pomoć tog tijela ili suda ne bi bila učinkovita, apelantu je korisno da se obrati Ustavnom sudu iako sve pravne opcije nisu iskorištene.

Kakav je postupak pred Ustavnim sudom.

Ustavni sud predmete rješava kronološkim redom, osim iznimki utvrđenih u članku 25. Pravila Ustavnoga suda kada se postupa žurno.

Ukoliko Ustavni sud ocijeni da je apelacija dopustiva, on će zahtijevati od druge strane da dostavi svoj odgovor, ili da podnese dokumente u svezi sa zahtjevom. Nedostavljanje odgovora ne utječe na tijek postupka pred Ustavnim sudom.

Koja su ovlaštenja Ustavnoga suda.

Ukoliko Ustavni sud ustanovi da je apelacija dopustiva, on ukida pobijanu odluku i predmet vraća sudu, odnosno tijelu koje je donijelo tu odluku na ponovni postupak, osim u slučaju kada se posljedice kršenja ustavnih prava mogu otkloniti na drugi način. Redoviti sud je dužan donijeti novu odluku i postupati sukladno odluci Ustavnoga suda o povredi ljudskih prava i temeljnih sloboda podnositelja apelacije.